Muziek

de (ver)bindende factor

Beleidsplan 2015-2020

Muziekbond Groningen en Drenthe

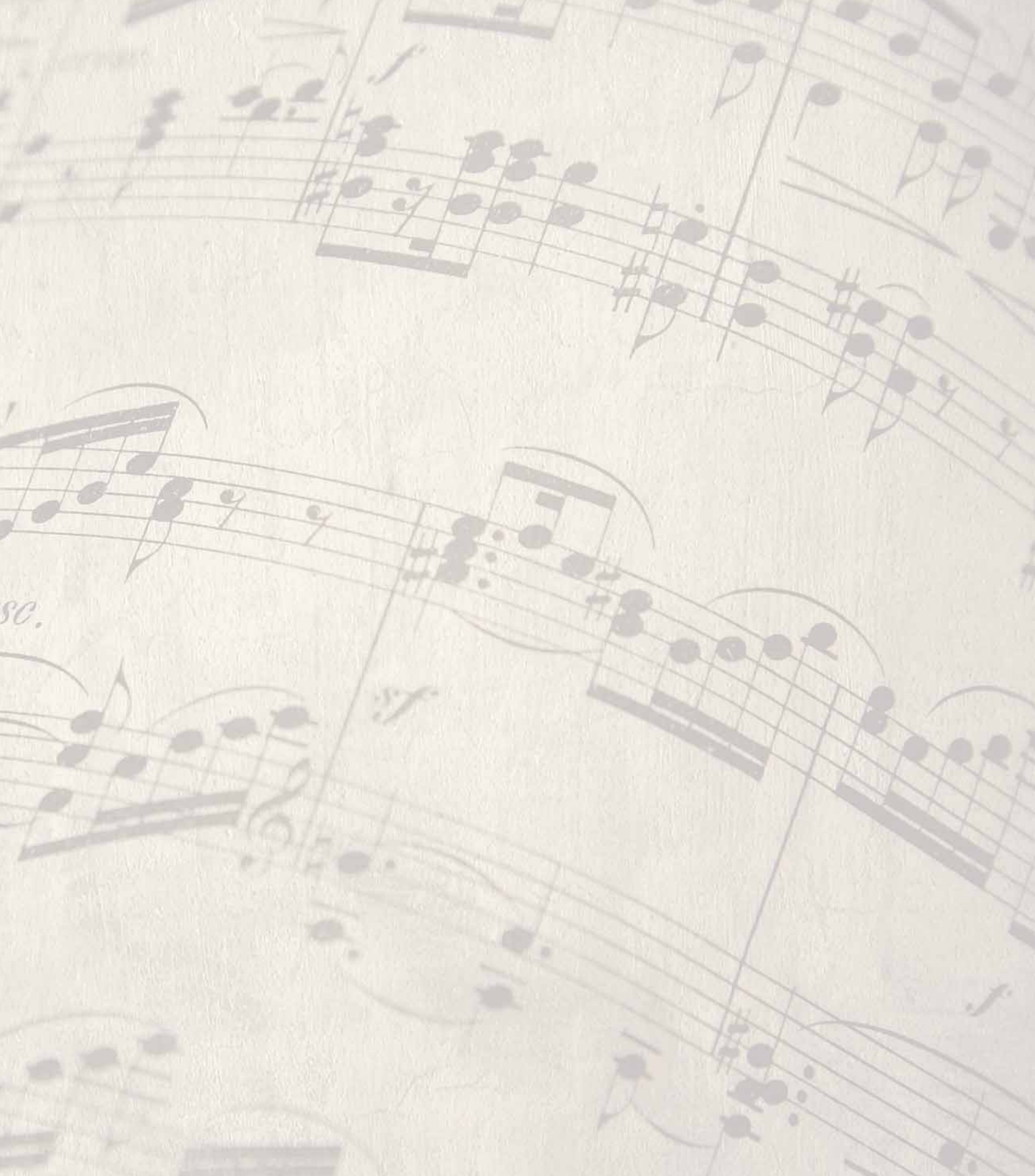

Muziek

de (ver)bindende factor

Beleidsplan 2015-2020

Muziekbond Groningen en Drenthe

NOVEMBER 2015

De interactie tussen de verschillende kunstvormen en organisaties is spannend en uitdagend. Samen grenzen verleggen, samen sterker!

(R. van Loo, voorzitter Wereld Muziek Concours, 2009)

Inleiding

De titel van dit beleidsplan 'Muziek de (ver)bindende factor' geeft aan dat muziek een verbindende factor is in onze samenleving en tegelijkertijd binding geeft. Zo bindt en verbindt muziekbeoefening mensen aan elkaar. Ook zorgt muziekbeoefening voor binding in de (lokale) samenleving. Zaken als toenemende individualisering, leegloop, minder financiën en vergrijzing maken het maatschappelijk belang van muziekbeoefening groot, juist in deze tijd.

In dit beleidsplan beschrijft de Muziekbond Groningen en Drenthe (MGD) op welke wijze de MGD de doelstelling (zie onder 3.) nastreeft en 'de (ver)bindende factor' handen en voeten wil geven.

In dit beleidsplan maken we onze missie en visie op de toekomst concreet. Doel hierbij is om ons werk te legitimeren en zo de belangen te dienen van de bij ons aangesloten verenigingen en hun leden.

**Alles wat het kind leert van muziek,
leert het kind voor het hele leven.**

(Margriet Vroomans)

Ontstaansgeschiedenis

De MGD bestaat sinds 1 januari 2014. De bond ontstond uit de fusie van de Christelijke Bond van Muziekverenigingen in de Provincies Groningen en Drenthe, de Drentse leden van de Christelijke Bond van Muziekverenigingen in Oost- en West-Nederland en de afdelingen van de Koninklijke Nederlandse Muziek Federatie Groningen en Drenthe. Wijziging van de Statuten van de Christelijke Bond van Muziekverenigingen in de Provincies Groningen en Drenthe vond plaats op 30 december 2013 bij Notariskantoor Dijkstra, Jansen en Bergman in Stadskanaal. Ook werd de naam Muziekbond Groningen en Drenthe (MGD) daar toen vastgelegd. Daarmee was de eenwording een feit.

De MGD is lid van de Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie (KNMO). De MGD telde op 1 januari 2015 182 aangesloten verenigingen, waarvan 108 in de provincie Groningen en 74 in de provincie Drenthe. Deze verenigingen tellen 6893 leden, waarvan 3704 in Groningen en 3189 in Drenthe.
De aangesloten verenigingen bestaan uit harmonie- en fanfareorkesten, ensembles, blaaskapellen, percussie, show- en drumbands, majorettes en twirl.

De MGD kent vier doelgroepen:
- blaasmuziek
- show, mars & percussie
- majorette & twirl
- jeugd & educatie

Doelstelling

De MGD is een overkoepelende organisatie die zo veel mogelijk wil doen om de amateuristische beoefening van muziek en aanverwante vormen van kunst (zoals die voorkomen bij muziekbonden) te bevorderen. Wij bevorderen deze artistieke uitingen in de meest brede zin, waarbij statutair is vastgelegd dat wij levensbeschouwelijke, regionale en culturele opvattingen en gebruiken respecteren.

Strategische doelstellingen

Uit de in de statuten genoemde doelstelling vloeien drie strategische doelstellingen voort. Hiermee sluiten wij aan op de strategische doelstellingen zoals omschreven in het beleidsplan van de KNMO:

Kennisnemen van elkaars cultuur, plezier in de muziek en plezier in samen spelen is culturele kruisbestuiving op z’n best.

(Edwin Rutten)

a. Amateurkunst in brede zin en amateurmuziek in het bijzonder hebben een belangrijke toegevoegde waarde voor onze (participatie-) samenleving. Muziekverenigingen zorgen voor maatschappelijke binding en samenhang. Daarom moeten de aangesloten verenigingen zich bewust zijn en worden
van hun specifieke rol en bijdrage binnen de gemeenschap waarvan zij deel uitmaken.
Zowel aangesloten vereniging als externe partijen moeten zich bewust worden van de waarde en maatschappelijke positie van de amateurmuziekbeoefening in de lokale samenleving.
De MGD ziet het als haar taak om leden en externe partijen te activeren en te stimuleren de meerwaarde hiervan te (h)erkennen.

b. Het bevorderen van cultuurparticipatie door jong en oud is één van de bijdragen die muziekverenigingen kunnen leveren. Muziekonderwijs moet naar onze overtuiging een integraal onderdeel zijn van het lesprogramma op elke basisschool omdat elk kind recht heeft op brede vorming in het primaire onderwijs. De MGD stimuleert en activeert aangesloten verenigingen om daarvoor in de lokale samenleving aandacht te vragen.

c. Muziekbeoefening maakt deel uit van een breed spectrum aan cultuurbeleving, samen met onder meer beeldende kunst, dans en theater. De MGD pleit daarom voor een brede coalitie tussen alle organisaties die zich bezig houden met cultuur in de breedste zin van het woord. Dit om een zo breed mogelijk aanbod te bieden en samenhang te bevorderen tussen diverse kunstuitingen.

Missie

Onze missie is het ontwikkelen en versterken van alle amateurmuziekbeoefening in de breedste zin van het woord in de provincies Groningen en Drenthe.

Toelichting:
MGD stimuleert en activeert leden om op lokaal niveau in de samenleving aan te tonen wat de individuele en maatschappelijk meerwaarde is van muziekbeoefening. De MGD maakt zich de komende periode vooral sterk voor behoud, ontwikkeling en vernieuwing van de amateurmuziek-beoefening. Daarbij richten wij ons met name op jongeren. Wij vinden dat de jeugd de toekomst heeft en geven dit handen en voeten door daadwerkelijk jeugdbeleid te ontwikkelen. Zo stimuleren wij jongeren om mee te doen. Binden en behouden van jongeren is essentieel voor de noodzakelijke groei van de verenigingen. Zo maken wij amateurmuziekbeoefening in georganiseerd verband weerbaar voor de toekomst.

Wilt u weten of een land goed geregeerd wordt en goed van zeden is? Luister dan naar zijn muziek.

Confucius

Visie

Muziek bindt en verbindt.

Toelichting:
We weten dat de samenleving van honderd jaar geleden anders in elkaar zat dan de samenleving anno 2015. Zo is er in sommige gebieden sprake van vergrijzing en krimp. Het aanbod van activiteiten in vrijetijdsbesteding is groot, vooral jongeren moeten daarin keuzes maken.

Hoewel er zonder geschiedenis geen toekomst is, kunnen wij het ons niet langer permitteren om te blijven hangen in nostalgie en verleden. We moeten vernieuwen en mensen van jong tot oud, aan elkaar (ver)binden. We moeten structureel zoeken naar nieuwe vormen van muziekbeoefening die mensen van alle leeftijden aanspreken. Hierbij moet er ook ruimte komen voor jongeren in besturen en commissies. Zo willen wij een bijdrage leveren aan behoud en verdere ontwikkeling van de muzikale vorming van jongeren en aan de ontwikkeling van het culturele en maatschappelijke leven.

Imago amateurmuziek

Het imago van veel muziekverenigingen is sterk voor verbetering vatbaar. Dit imago is – misschien wat kort door de bocht – dat van een 'hoempaorkest dat op feestelijke dagen door de straten van dorp of wijk marcheert'. Volksvermaak in plaats van volkscultuur. De omgeving ziet vaak niet dat er veel meer is.

De MGD helpt verenigingen bij het laten zien dat het bij muziekverenigingen niet alleen om vermaak gaat. Cultuur geeft zin aan het leven van mensen en hun plaats in de samenleving. Samen muziek maken verbindt mensen en generaties met elkaar en levert een bijdrage aan sociale cohesie.
Dat is een grote maatschappelijke meerwaarde. Deelname aan amateurkunst versterkt de sociale banden binnen de eigen vereniging en haalt de banden met anderen aan.

Voor een sterke positie van amateurmuziekbeoefening op lange termijn is imagoverbetering noodzakelijk. Muziekverenigingen moeten daarom voor zichzelf een plaats claimen in het brede lokale aanbod van cultuur om te laten zien dat zij echt iets te bieden hebben. De MGD draagt bij aan verbetering van dat imago, onder meer door bewustwordingsprocessen op gang te brengen en te werken aan kwaliteit- en talentontwikkeling. Hiervoor moeten wij met elkaar innovatieve activiteiten organiseren.

Ons hele leven zou muziek zijn als we op elk ogenblik de juiste tonen zouden kunnen vinden.

John Ruskin

Brede coalitie

Het opbouwen van een kwalitatief netwerk is van groot belang om de positie van de amateurmuziek, in de breedste zin van het woord, te versterken.

Wij willen we de huidige maatschappelijke ontwikkelingen omzetten in kansen voor de amateurmuziek-beoefening. Zelf ons best doen is daarbij onvoldoende, hiervoor hebben we betrokken partijen en hun kennis nodig. De MGD moet daarom voortdurend werken aan een duurzaam cluster van betrokken partijen. De MGD neemt zo nodig het voortouw in samenwerking om in coöperatie te komen tot de gewenste richting. Betrokken partijen in onze provincies zijn onder meer de beide provinciebesturen, Kunst en Cultuur Drenthe, Vrijdag in Groningen, de muziekscholen in beide provincies, het conservatorium, onderwijsinstellingen en provinciale en regionale initiatieven waarbij het belang van amateurmuziek een rol speelt.
In onze provincies moet deze brede coalitie leiden tot een samenhangend cultuurbeleid waarvan de amateurmuziek een onlosmakelijk onderdeel gaat uitmaken.

Jeugd werven, binden en boeien

Continuïteit en maatschappelijk verankering zijn essentieel. Daarom is het van groot belang dat er voortdurend aandacht bestaat voor het werven en opleiden van nieuwe mensen en het ontwikkelen en faciliteren van jong talent. Om te overleven en verder te ontwikkelen is het van cruciaal belang dat de amateurmuziekbeoefening aantrekkelijk is en blijft voor jongeren. Bij het binden van jeugd ligt het accent op zowel plezier als talentontwikkeling.

Wetenschappelijk is bewezen dat muzikale educatie op jonge leeftijd een belangrijke invloed heeft op de cognitieve ontwikkeling, het brein en de sociale, persoonlijke en motorische ontwikkeling van kinderen. Kortom: muziek maakt slim! Er zijn diverse initiatieven die muzieklessen voor een kind nastreven.
De MGD moet structureel bijdragen aan de bewustwording van het positieve effect van muziekles op sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Daarom brengen wij het nut van muziekbeoefening onder de aandacht bij ouders, scholen, verenigingen en politiek. Zo stimuleren wij om muziek op te nemen in opvoeding, lesprogramma en beleid. Muziekles op de basisschool geeft kinderen aantoonbaar een sterk fundament voor hun toekomstige persoonlijke ontwikkeling. Daarvan profiteert de maatschappij.

Wie de taal van de muziek spreekt, communiceert grenzeloos.

(Berdien Stenberg)

De uitvoering van projecten is afhankelijk van onderwijsinstellingen, docenten, dirigenten en jeugdorganisaties. Daarom moet de invulling van projecten vooral regionaal en lokaal plaatsvinden. Succesverhalen binnen de MGD kunnen als voorbeeld dienen voor de ontwikkeling van nieuwe projecten. Ook hierbij staat ons een brede samenwerking voor ogen, met als doel om muzikaal talent op alle niveaus te ontwikkelen.

De MGD ondersteunt en faciliteert de aangesloten verenigingen. Graag versterken wij onze verenigingen, maar we vinden het vooral belangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen om zelf hun keuzes te maken. Voor welk instrument kinderen kiezen, is van ondergeschikt belang.
Zij moeten vooral ervaren hoe leuk het is om muziek te maken. De MGD wil daarom meer eigentijdse muziek voor de jeugd promoten.

Talentontwikkeling

Bij talentontwikkeling spelen (solisten-) concoursen en jeugdfestivals een belangrijke rol. Meedoen aan concoursen en festivals draagt bij aan muzikale en persoonlijke ontwikkeling van het kind. Ontwikkeling van talent stimuleert een bloeiende cultuur op het gebied van de amateurkunst.
En dat komt ten goede aan de leefbaarheid van onze samenleving. Concoursen en festivals staan daarbij niet op zich. Ze maken deel uit van een groter geheel, een infrastructuur, waarvan ook onder meer omgeving, opleiding en podiumervaring deel uitmaken.

Bij het centraal stellen van kind en talent is het onze ambitie om door middel van afstemming een dusdanige infrastructuur te creëren dat er sprake kan zijn van een doorgaande lijn waarbinnen jongeren de mogelijkheid krijgen om hun muzikaal talent te ontwikkelen. Wij vinden het noodzakelijk om (solisten)concoursen en de (jeugd)festivals een meer eigentijds karakter te geven. Daarvoor zetten wij in samenwerking met andere partijen een denktank op touw die voorstellen ontwikkelt en een pilot opzet.

Participatie

Voldoende actieve participatie is van zeer groot belang voor een krachtig voortbestaan van de amateurmuziek. Om te overleven heeft de amateurmuziek voldoende nieuw bloed nodig.
De doelgroep van de amateurmuziek is van oudsher zeer breed.

Muziek is de blikopener van je ziel.

Henry Miller

Alle maatschappelijke klassen waren vertegenwoordigd met muzikanten van jong tot oud. Tegenwoordig komen we bepaalde bevolkingsgroepen in de amateurmuziek niet of nauwelijks tegen. Denk hierbij aan mensen van allochtone afkomst en de zogeheten 'kansarmen'. Daarvoor bestaan verschillende oorzaken, zoals onvoldoende financiële middelen en een lage opleiding. De MGD wil samen met het Jeugd Cultuurfonds werken aan een bredere participatie van onder meer kansarmen en mensen van allochtone afkomst. Bij participatie denken wij verder aan ouderen. Cultuurparticipatie heeft een belangrijk positief effect op de vitaliteit, de gezondheid en het welzijn van ouderen.
De MGD onderzoekt of het mogelijk is om ook voor mensen op hogere leeftijd opleidingsactiviteiten te ontplooien.

Communicatie

De MGD wil een PR-plan ontwikkelen voor het intensiveren en stroomlijnen van de communicatie. Deze communicatie loopt in hoofdlijnen over drie sporen. Allereerst is er de communicatie naar de aangesloten verenigingen. Hierbij is een systematischer aanpak noodzakelijk. Het tweede spoor is de publieksgerichte communicatie. Hierbij staan imagoverbetering en het promoten van activiteiten centraal. Actieve benadering van diverse mediakanalen is essentieel. Wij willen onze activiteiten vaker en meer onder de aandacht van een breed publiek brengen. Het derde spoor betreft de communicatie naar overheden en organisaties zoals culturele instellingen andere organisaties die zich bezig houden met cultuur, onderwijsinstellingen, muziekscholen.

Jubilea

De MGD waardeert trouw lidmaatschap van leden van muziekverenigingen. Want zij zijn de kurk waarop de verenigingen drijven. Jubilarissen krijgen daarom insignes en oorkondes uitgereikt namens de MGD. Daarvoor hebben wij een draaiboek (bijlage).

Speerpunten

Op basis van het hiervoor genoemde, hebben wij een aantal concrete speerpunten geformuleerd. Deze speerpunten vragen de komende jaren de aandacht van de MGD en aangesloten verenigingen. Zij vormen een belangrijke basis voor het toekomstig beleid en het ontplooien van nieuwe activiteiten.

Muziek drukt dat uit wat niet gezegd kan worden maar waarover niet gezwegen kan worden.

Victor Hugo

a. Stimuleren van samenwerking
Wij willen samenwerking stimuleren tussen verenigingen onderling en andere partijen die zich met cultuur, in de breedste zin van het woord, bezig houden, zoals organisaties die muzieklessen verzorgen, (basis-) scholen, lokale en provinciale overheden, ondersteuningsplatforms en andere provinciale bonden, al dan niet in KNMO-verband.

b. Imagoverbetering
Voor imagoverbetering willen wij centrale brainstormsessies met jonge muzikanten organiseren. Dit om inzicht te krijgen in hun visie op het huidige en gewenste imago. Bovendien willen wij gelegenheden vinden en selecteren die zich lenen voor promotionele activiteiten. Verder bieden wij steun bij de ontwikkeling van samenwerkingsprojecten met interessante partners, zowel amateurs als professionals.

c. Bewerkstelligen muziekles voor ieder kind
Wij stimuleren en ondersteunen samenwerkingsprojecten met plaatselijk (basis-) onderwijs. Denk hierbij aan het oprichten van een taakgroep die de plaatselijke initiatieven kan ondersteunen. Het organiseren van symposia met partners is van belang voor het realiseren van muziekles voor alle kinderen op de (basis-) school. Hierbij sluiten wij aan op wetenschappelijke onderzoeken op dit terrein. Ook willen wij een platform voor uitwisseling van 'best practices' op touw zetten.

d. Versterken van verenigingen
Voor het versterken van aangesloten verenigingen bieden wij besturen de mogelijkheid van deelname aan workshops. Bestuursleden worden hier getraind in onderwerpen als werving en opleiding, subsidies, sponsoring, fondsenwerving, PR, eigentijdse communicatie en beleidsvorming. Verder stimuleren wij gemeentelijke en regionale samenwerking en zetten wij ons in voor de ontwikkeling van een (digitaal) kenniscentrum, eventueel in samenwerking met andere Bonden.

e. Verbeterplan (solisten)concoursen en (jeugd)festivals
Doorontwikkeling van concoursen en festivals in de breedste zin van het woord zijn van belang om te zorgen voor consistente, enthousiasmerende en adequate jurering. Ontwikkeling van activiteiten in de lichte muziek is mogelijk in samenwerking met het conservatorium.

De noten die je niet speelt zijn net zo belangrijk, of zelfs belangrijker dan de noten die je wel speelt.

Miles Davis

f. Innovatieve projecten
   Projecten met een vernieuwend karakter dragen bij aan het verwezenlijken van onze doelstellingen. Denk hierbij aan een 'jury aan huis' en organisatie van een *Dag van de Muziek* met workshops, lezingen, demonstraties, diverse vormen van muziek.

g. Participatieprojecten
   Voor participatie van een breder doelpubliek zetten wij in op het ontwikkelen van projecten voor mensen met allochtone afkomst en ouderen.

h. Deelname aan activiteiten
   Deelname van aangesloten verenigingen aan MGD-activiteiten is minimaal. Wij streven naar verdubbeling van de deelname aan activiteiten binnen vier jaar. Jeugdactiviteiten helpen meer jongeren enthousiast te maken voor de amateurmuziek. Denk hierbij aan jeugdfestivals, samenspeeldagen met bijvoorbeeld een militaire kapel, inspiratieprojecten, jeugdstudiedagen en opleidingen.

Tenslotte

Met dit beleidsplan geven wij richting aan het beleid van de MGD. We hopen dat dit plan bijdraagt aan samenwerking met partners in de ontwikkeling van de amateurmuziek in de provincies Groningen en Drenthe.

Naar aanleiding van dit beleidsplan schrijven wij een werkplan met jaarplannen en (eind-)doelen.

November 2015

De muziek dient tot verstrooiing tot opvoeding, tot aansporing van geest en hart en tot de bevrijding van de hartstochten van de ziel.

Aristoteles

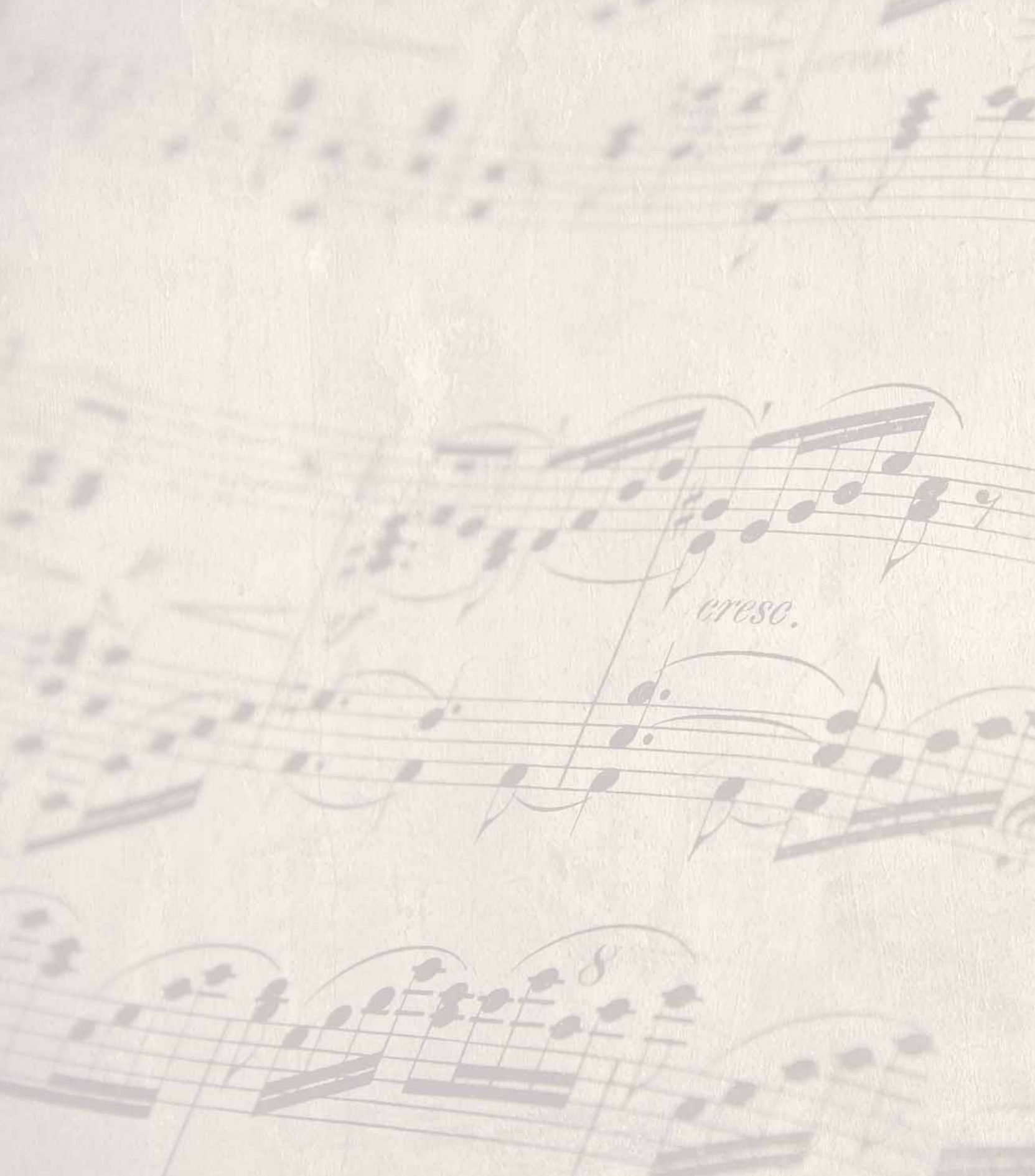
cresc.

Waar woorden tekort schieten spreekt de muziek.

Hans Christian Anderson